

Π.Δ 176/2005 (ΦΕΚ 227/Α)

“Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2002/44/ΕΚ”

(ΦΕΚ 227/Α/14-09-2005)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1, 2, 3 και 5 του ν. 1338/1983 (Α' 34), όπως η παρ.1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 (Α' 70), του άρθρου 3 του ν. 1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101), του άρθρου 4 του ίδιου νόμου όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 1440/1984 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του ν. 1775/1988 (Α' 101), 31 του ν. 2076/1992 (Α' 130), 19 του ν. 2367/1995 (Α' 261) και 22 του ν. 2789/2000 (Α' 21).
2. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν. 2077/1992 "Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη" (Α' 136).
3. Τις διατάξεις των άρθρων 29 και 36 του ν. 1568/1985 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων" (Α' 177).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1836/1989 "Πρώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις" (Α' 79).
5. Την με αριθμό 2/22-02-2005 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ).
6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 "Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα" (Α' 98).
7. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ.
8. Την με αριθμό 147/2005 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αποφασίζουμε:

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 2002/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2002 (Ε.Ε. L.177/13/06-07-2002) "Περί των ελαχίστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί) (δέκατη έκτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)".
Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους, οι οποίοι προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύψουν λόγω της έκθεσης σε μηχανικούς κραδασμούς.
2. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται σε δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, σε κινδύνους από μηχανικούς κραδασμούς.
3. Το π.δ. 17/1996 "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/393/ΕΟΚ" (Α'11) και οι γενικές διατάξεις για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων εφαρμόζονται πλήρως στο σύνολο του τομέα που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, με την επιφύλαξη των αυστηρότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος νοούνται ως:

- α. Κραδασμός μεταδιδόμενος στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα (δόνηση άκρας χειρός-βραχίονα): Ο μηχανικός κραδασμός ο οποίος, όταν μεταδίδεται στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα του ανθρώπου, συνεπάγεται κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, ιδίως διαταραχές αγγειακές, οστών ή αρθρώσεων, νευρολογικές ή μυϊκές.
- β. Κραδασμός μεταδιδόμενος σε ολόκληρο το σώμα (δόνηση ολόκληρου σώματος): Ο μηχανικός κραδασμός ο οποίος, όταν μεταδίδεται σε ολόκληρο το σώμα, συνεπάγεται κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, ιδίως οσφυαλγία και τραυματισμό της σπονδυλικής στήλης.

Άρθρο 3 **Οριακές τιμές έκθεσης και τιμές έκθεσης για την ανάληψη δράσης**

1. Για κραδασμούς μεταδιδόμενους στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα:

- α) η ημερήσια οριακή τιμή έκθεσης, η οποία ανάγεται σε περίοδο αναφοράς 8 ωρών, καθορίζεται σε 5 m/s^2 .
- β) η ημερήσια τιμή έκθεσης για την ανάληψη δράσης, η οποία ανάγεται σε περίοδο αναφοράς 8 ωρών, καθορίζεται σε $2,5 \text{ m/s}^2$.

Η έκθεση των εργαζομένων σε κραδασμούς που μεταδίδονται στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα υπολογίζεται ή μετράται βάσει των διατάξεων του παραρτήματος του άρθρου 10 μέρος Α σημείο 1.

2. Για κραδασμούς που μεταδίδονται σε ολόκληρο το σώμα:

- α) η ημερήσια οριακή τιμή έκθεσης, η οποία ανάγεται σε περίοδο αναφοράς 8 ωρών, καθορίζεται σε $1,15 \text{ m/s}^2$ ή σε τιμή δόσης κραδασμών $21 \text{ m/s}^{1,75}$.
- β) η ημερήσια τιμή έκθεσης για την ανάληψη δράσης, η οποία ανάγεται σε περίοδο αναφοράς 8 ωρών, καθορίζεται σε $0,5 \text{ m/s}^2$ ή σε τιμή δόσης κραδασμών $9,1 \text{ m/s}^{1,75}$.

Η έκθεση των εργαζομένων στους κραδασμούς που μεταδίδονται σε ολόκληρο το σώμα εκτιμάται ή μετράται βάσει των διατάξεων του παραρτήματος του άρθρου 10 μέρος Β σημείο 1.

ΤΜΗΜΑ II **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ**

Άρθρο 4 **Προσδιορισμός και εκτίμηση των κινδύνων**

1. Ο εργοδότης, ανταποκρινόμενος στις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 8 και στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του π.δ. 17/1996, εκτιμά και, εάν είναι απαραίτητο, μετρά τα επίπεδα των μηχανικών κραδασμών στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι. Η μέτρηση διενεργείται σύμφωνα με το παράρτημα του άρθρου 10 του παρόντος διατάγματος μέρος Α σημείο 2 ή μέρος Β σημείο 2, ανάλογα με την περίπτωση.
2. Το επίπεδο έκθεσης σε μηχανικούς κραδασμούς μπορεί να εκτιμηθεί με παρατήρηση των συγκεκριμένων εργασιακών πρακτικών και με αναφορά σε κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με το πιθανό μέγεθος των κραδασμών και τον εξοπλισμό ή το είδος του εξοπλισμού υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που προέρχονται από τον κατασκευαστή του εξοπλισμού. Η εν λόγω εκτίμηση διαφέρει από τη μέτρηση, η οποία απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων οργάνων μέτρησης και κατάλληλη μεθοδολογία.
3. Η εκτίμηση και η μέτρηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σχεδιάζονται και εκτελούνται όπως ορίζεται στην παράγραφο (1α) του άρθρου 8 του π.δ. 17/1996 ανά κατάλληλα χρονικά διαστήματα. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την εκτίμηση ή/και τη μέτρηση του επιπέδου έκθεσης σε μηχανικούς κραδασμούς καταγράφονται και φυλάσσονται ώστε να είναι δυνατό να τα συμβουλευθεί κανείς σε μεταγενέστερο στάδιο.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 8 του π.δ. 17/1996, ο εργοδότης αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή, κατά τη

διενέργεια της εκτίμησης των κινδύνων, στα εξής:

- α) στο επίπεδο, τύπο και διάρκεια της έκθεσης, συμπεριλαμβανομένης κάθε έκθεσης σε μη συνεχείς κραδασμούς ή σε επαναλαμβανόμενους κραδασμούς τύπου σοκ (σε επαναλαμβανόμενες κρούσεις),
 - β) στις οριακές τιμές έκθεσης και τις τιμές έκθεσης για την ανάληψη δράσης που ορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος,
 - γ) σε οποιοσδήποτε επιπτώσεις αφορούν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων που ανήκουν σε ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες κινδύνου,
 - δ) σε οποιοσδήποτε έμμεσες επιπτώσεις στην ασφάλεια των εργαζομένων οι οποίες προκύπτουν από τις αλληλεπιδράσεις μηχανικών κραδασμών και χώρου εργασίας ή άλλου εξοπλισμού εργασίας,
 - ε) στις πληροφορίες που παρέχουν οι κατασκευαστές εξοπλισμού εργασίας σύμφωνα με τις συναφείς κοινοτικές οδηγίες ή/και τις αντίστοιχες διατάξεις εναρμόνισης του εθνικού δικαίου,
 - στ) στην ύπαρξη εναλλακτικού εξοπλισμού ο οποίος είναι σχεδιασμένος για να μειώνει τα επίπεδα έκθεσης σε μηχανικούς κραδασμούς,
 - ζ) στην παράταση της έκθεσης σε κραδασμούς που μεταδίδονται σε ολόκληρο το σώμα πέραν του ωραρίου εργασίας με ευθύνη του εργοδότη,
 - η) σε τυχόν ειδικές συνθήκες εργασίας, όπως η εργασία σε χαμηλές θερμοκρασίες,
 - θ) σε κατάλληλες πληροφορίες που συγκεντρώνονται από την επίβλεψη της υγείας. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται, στο μέτρο του δυνατού, και οι σχετικές δημοσιεύσεις.
5. Ο εργοδότης πρέπει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του π.δ. 17/1996, και να επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του παρόντος διατάγματος. Η εκτίμηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει αιτιολόγηση εκ μέρους του εργοδότη για το ότι η φύση και η έκταση των κινδύνων που σχετίζονται με μηχανικούς κραδασμούς καθιστούν μη αναγκαία μια περαιτέρω λεπτομερή εκτίμηση των κινδύνων. Η εκτίμηση των κινδύνων επανεξετάζεται και αναθεωρείται τακτικά ιδίως όταν έχουν επέλθει σημαντικές μεταβολές που μπορεί να την καθιστούν ξεπερασμένη ή όταν φαίνεται να το επιβάλλουν τα αποτελέσματα της επίβλεψης της υγείας.

Άρθρο 5

Διατάξεις που αποσκοπούν στην αποφυγή ή τη μείωση της έκθεσης

1. Λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική πρόοδο και τα διαθέσιμα μέτρα ελέγχου του κινδύνου στην πηγή προέλευσης, οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την έκθεση στους μηχανικούς κραδασμούς πρέπει να εξαλειφονται στην πηγή προέλευσής τους ή να περιορίζονται στο ελάχιστο.
Η μείωση αυτών των κινδύνων γίνεται βάσει των γενικών αρχών πρόληψης που καθορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 7 του π.δ. 17/1996.
2. Με βάση την εκτίμηση των κινδύνων η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4, εάν η έκθεση υπερβεί τις τιμές έκθεσης για την ανάληψη δράσης οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 2 στοιχείο β), ο εργοδότης καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα το οποίο συνίσταται σε τεχνικά και/ή οργανωτικά μέτρα, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της έκθεσης σε μηχανικούς κραδασμούς και των συνεπαγομένων κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:
 - α) άλλες μεθόδους εργασίας που συνεπάγονται μικρότερη έκθεση σε μηχανικούς κραδασμούς,
 - β) την επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού εργασίας, ο οποίος είναι ορθά σχεδιασμένος από εργονομική άποψη και παράγει, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματοποιούμενη εργασία, τους ελάχιστους δυνατούς κραδασμούς,
 - γ) την παροχή βοηθητικού εξοπλισμού που περιορίζει τους κινδύνους βλαβών που οφείλονται στους κραδασμούς, όπως π.χ. καθίσματα που μειώνουν αποτελεσματικά τους κραδασμούς που μεταδίδονται σε ολόκληρο το σώμα και λαβές που περιορίζουν τους κραδασμούς που μεταδίδονται στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα,

- δ) κατάλληλα προγράμματα συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας, του χώρου εργασίας και των συστημάτων στο χώρο εργασίας,
 - ε) το σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των χώρων και θέσεων εργασίας,
 - στ) την επαρκή ενημέρωση και την εκπαίδευση ώστε οι εργαζόμενοι να χρησιμοποιούν ορθά και με ασφαλή τρόπο τον εξοπλισμό εργασίας για να περιορίζουν στο ελάχιστο την έκθεσή τους σε μηχανικούς κραδασμούς,
 - ζ) τον περιορισμό της διάρκειας και της έντασης της έκθεσης,
 - η) την κατάλληλη οργάνωση του ωραρίου εργασίας προβλέποντας επαρκείς περιόδους ανάπαυσης,
 - θ) την παροχή στους εκτιθέμενους εργαζόμενους κατάλληλων ενδυμάτων προστασίας από το κρύο και την υγρασία.
3. Σε καμία περίπτωση οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να είναι εκτεθειμένοι σε τιμές έκθεσης άνω των οριακών.
- Εάν, παρά τα μέτρα που έλαβε ο εργοδότης κατ' εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών έκθεσης, ο εργοδότης λαμβάνει αμέσως τα κατάλληλα μέτρα για να μειωθεί η έκθεση σε επίπεδα χαμηλότερα από την αντίστοιχη οριακή τιμή έκθεσης. Εντοπίζει τους λόγους της υπέρβασης των οριακών τιμών έκθεσης και προσαρμόζει αναλόγως τα μέτρα προστασίας και πρόληψης ώστε να αποφευχθεί η επανεμφάνιση της υπέρβασης.
4. Ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες κινδύνου πρέπει να προστατεύονται από τους κινδύνους που τις αφορούν ειδικότερα. Για το σκοπό αυτό ο εργοδότης προσαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο προς τις απαιτήσεις των εργαζομένων που ανήκουν στις ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες κινδύνου.

Άρθρο 6

Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων

Με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 12 του π.δ. 17/1996, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι στους εργαζόμενους οι οποίοι εκτίθενται σε κινδύνους από μηχανικούς κραδασμούς κατά την εργασία ή/και στους εκπροσώπους τους παρέχεται ενημέρωση και εκπαίδευση σε σχέση με το αποτέλεσμα της εκτίμησης των κινδύνων που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1 του παρόντος διατάγματος και ιδίως σχετικά με:

- α) τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος διατάγματος για την εξάλειψη ή την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από τους μηχανικούς κραδασμούς
- β) τις οριακές τιμές έκθεσης και τις τιμές έκθεσης για την ανάληψη δράσης
- γ) τα αποτελέσματα της εκτίμησης και της μέτρησης των μηχανικών κραδασμών, που πραγματοποιούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του παρόντος διατάγματος και τις βλάβες υγείας που είναι δυνατόν να προκληθούν από τον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό εργασίας
- δ) τη χρησιμότητα και τις μεθόδους εντοπισμού και επισήμανσης των συμπτωμάτων των βλαβών
- ε) τις συνθήκες υπό τις οποίες οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα επίβλεψης της υγείας τους
- στ) ασφαλείς εργασιακές πρακτικές για την ελαχιστοποίηση της έκθεσης στους μηχανικούς κραδασμούς.

Άρθρο 7

Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων

Οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους, όσον αφορά τα θέματα που καλύπτει το παρόν διάταγμα, πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 του π.δ. 17/1996.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Επίβλεψη της υγείας

1. Εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος διατάγματος καταδεικνύουν κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων διενεργείται επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές ρυθμίσεις στην νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Η επίβλεψη της υγείας αποσκοπεί στην πρόληψη και ταχεία διάγνωση κάθε πάθησης που συνδέεται με την έκθεση σε μηχανικούς κραδασμούς.

Τα αποτελέσματα της επίβλεψης της υγείας πρέπει να συνεκτιμώνται κατά την εφαρμογή προληπτικών μέτρων στους συγκεκριμένους χώρους εργασίας.

Η επίβλεψη της υγείας ενδείκνυται όταν:

- η έκθεση των εργαζομένων σε κραδασμούς είναι τέτοια, ώστε μια διαγνώσιμη ασθένεια ή δυσμενής επίπτωση επί της υγείας μπορεί να συνδεθεί με την έκθεση αυτή,
- υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες εργασίας του εργαζομένου, υπάρχει πιθανότητα να εμφανισθεί η εν λόγω ασθένεια ή να επέλθει η δυσμενής επίπτωση και
- υπάρχουν έγκυρες τεχνικές που επιτρέπουν την διάγνωση της ασθένειας ή των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία.

Σε κάθε περίπτωση, ο εργαζόμενος που εκτίθεται σε μηχανικούς κραδασμούς υψηλότερους από τις τιμές που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 2 στοιχείο β), έχει το δικαίωμα να τύχει της κατάλληλης επίβλεψης της υγείας.

2. Για κάθε εργαζόμενο ο οποίος υπόκειται σε επίβλεψη της υγείας σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρέπει να τηρείται και να ενημερώνεται ατομικός ιατρικός φάκελος.

Οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι περιλαμβάνουν περίληψη των αποτελεσμάτων της επίβλεψης της υγείας. Τηρούνται υπό κατάλληλη μορφή έτσι ώστε να είναι δυνατό να τους συμβουλευτεί κανείς αργότερα, χωρίς να θίγεται το ιατρικό απόρρητο.

Ο ατομικός ιατρικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) Το ονοματεπώνυμο και το είδος της εργασίας του εργαζομένου.
- β) Τους λόγους για τους οποίους ασκείται η ιατρική επίβλεψη.
- γ) Τις ημερομηνίες διενέργειας των ιατρικών εξετάσεων.
- δ) Τα αποτελέσματα των κλινικών εξετάσεων.
- ε) Την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.
- στ) Τα στοιχεία από το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό του εργαζομένου και
- ζ) Τα μέτρα που λήφθηκαν με βάση τα αποτελέσματα των εξετάσεων.

Τα παραπάνω στοιχεία καταχωρούνται το συντομότερο δυνατό και πάντως μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από τη διενέργεια των αντίστοιχων ελέγχων και εξετάσεων και τηρούνται για είκοσι (20) τουλάχιστον χρόνια.

Μετά την παρέλευση του διαστήματος αυτού, οι φάκελοι αποστέλλονται με μέριμνα του εργοδότη στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας για ερευνητικούς σκοπούς χωρίς να θίγεται το ιατρικό απόρρητο.

Αντίγραφα των ατομικών ιατρικών φακέλων παρέχονται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας κατόπιν σχετικής αιτήσεως.

Κάθε εργαζόμενος, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, έχει πρόσβαση στον ατομικό του ιατρικό φάκελο.

Σε περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση παύει τις δραστηριότητές της, οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι παραδίδονται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

3. Όταν, ως αποτέλεσμα της επίβλεψης της υγείας, διαπιστώνεται ότι ένας εργαζόμενος πάσχει από διαγνώσιμη ασθένεια ή έχει υποστεί δυσμενή επίπτωση στην υγεία του η οποία, κατά την εκτίμηση γιατρού εργασίας ή ειδικού της αρμόδιας Επιθεώρησης Εργασίας, οφείλεται στην έκθεση σε μηχανικούς κραδασμούς κατά την εργασία:

- α) ο εργαζόμενος ενημερώνεται από τον γιατρό εργασίας ή από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας για το αποτέλεσμα που τον αφορά προσωπικά και του παρέχονται πληροφορίες και συμβουλές οι οποίες αφορούν την επίβλεψη της υγείας στην οποία θα πρέπει να υπόκειται, μετά το τέλος της έκθεσης,

β) ο εργοδότης ενημερώνεται για κάθε σημαντικό εύρημα στο πλαίσιο της επίβλεψης της υγείας, χωρίς να θίγεται το ιατρικό απόρρητο,

γ) ο εργοδότης:

- επανεξετάζει την εκτίμηση των κινδύνων η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 4,
- επανεξετάζει τα μέτρα που προβλέπονται για την εξάλειψη ή τη μείωση των κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 5,
- λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του γιατρού εργασίας και του τεχνικού ασφάλειας ή τις υποδείξεις της αρμόδιας Επιθεώρησης Εργασίας προκειμένου να εφαρμόσει τα μέτρα τα οποία απαιτούνται για την εξάλειψη ή τη μείωση των κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 5, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας τοποθέτησης του εργαζομένου σε άλλη θέση εργασίας όπου δεν υπάρχει κίνδυνος έκθεσής του, και
- μεριμνά για τη συνεχή επίβλεψη της υγείας και λαμβάνει μέτρα για την επανεξέταση της κατάστασης της υγείας οποιουδήποτε άλλου εργαζομένου που έχει υποστεί παρόμοια έκθεση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο γιατρός εργασίας ή η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να προτείνει την υποβολή σε ιατρική εξέταση των ατόμων που υφίστανται έκθεση.

Άρθρο 9

Παρεκκλίσεις

1. Τηρώντας τις γενικές αρχές της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, είναι δυνατόν στους τομείς της ναυτιλίας και της αεροπορίας, υπό δεόντως αιτιολογημένες συνθήκες, να χορηγούνται παρεκκλίσεις από το άρθρο 5 παράγραφος 3, σε ό,τι αφορά τους κραδασμούς σε ολόκληρο το σώμα, όταν, λαμβάνοντας υπόψη τη πρόοδο της τεχνολογίας και των ειδικών χαρακτηριστικών των χώρων εργασίας, δεν είναι δυνατό να τηρηθεί η οριακή τιμή έκθεσης παρά την εφαρμογή τεχνικών ή/και οργανωτικών μέτρων.
2. Στην περίπτωση όπου η έκθεση εργαζομένου σε μηχανικούς κραδασμούς είναι, κατά γενικό κανόνα, κατώτερη από τις τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 2 στοιχείο β) αλλά κυμαίνεται αισθητά χρονικά και ενδέχεται περιστασιακά να υπερβεί την οριακή τιμή έκθεσης, είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να χορηγηθούν παρεκκλίσεις από το άρθρο 5 παράγραφος 3.
3. Ωστόσο, η μέση τιμή έκθεσης σε κραδασμούς στο διάστημα 40 ωρών πρέπει να είναι μικρότερη της οριακής τιμής έκθεσης και πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για το ότι οι κίνδυνοι από το συγκεκριμένο τύπο έκθεσης είναι μικρότεροι από τους κινδύνους που προκύπτουν από έκθεση που αντιστοιχεί στην οριακή τιμή.
3. Οι παρεκκλίσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 χορηγούνται μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε) σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 1568/85 και πρέπει να συνοδεύονται από όρους που εγγυώνται, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις, την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από αυτές και ότι προβλέπεται αυξημένη επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται. Οι παρεκκλίσεις αυτές επανεξετάζονται ανά τετραετία και καταργούνται μόλις εκλείψουν οι περιστάσεις που τις υπαγόρευαν.

Άρθρο 10

Προσάρτηση Παραρτήματος

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος το παράρτημα που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 και στο άρθρο 4 αυτού και έχει ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. ΚΡΑΔΑΣΜΟΙ ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΚΡΑΣ ΧΕΙΡΟΣ-ΒΡΑΧΙΟΝΑ (ΔΟΝΗΣΕΙΣ ΑΚΡΑΣ ΧΕΙΡΟΣ-ΒΡΑΧΙΟΝΑ)

1. Εκτίμηση της έκθεσης

Η εκτίμηση του επιπέδου έκθεσης σε κραδασμούς μεταδιδόμενους στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα βασίζεται στον υπολογισμό της τιμής ημερήσιας έκθεσης ανηγμένης σε περίοδο αναφοράς 8 ωρών A (8), η οποία εκφράζεται ως η τετραγωνική ρίζα του αθροίσματος των τετραγώνων (rms) (ολική τιμή) των κατά

συχνότητα σταθμισμένων τιμών επιτάχυνσης, προσδιοριζομένων κατά τους ορθογώνιους άξονες (a_{hwz} , a_{hwy} , a_{hwz}), όπως ορίζεται στα κεφάλαια 4 και 5 και στο παράρτημα Α του προτύπου ISO 5349-1 (2001).

Η εκτίμηση του επιπέδου έκθεσης μπορεί να διενεργηθεί βάσει ενός προσεγγιστικού υπολογισμού, ο οποίος προκύπτει από πληροφορίες που παρέχουν οι κατασκευαστές σχετικά με τους παραγόμενους κραδασμούς από το χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό εργασίας και από παρατήρηση των συγκεκριμένων εργασιακών πρακτικών ή από μετρήσεις.

2. Μέτρηση

Όταν διενεργείται μέτρηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1:

α) οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν δειγματοληψία, η οποία πρέπει να είναι αντιπροσωπευτική της ατομικής έκθεσης του εργαζομένου στους εξεταζόμενους μηχανικούς κραδασμούς.

Οι μέθοδοι και τα όργανα μέτρησης που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προς μέτρηση μηχανικών κραδασμών, τους παράγοντες του περιβάλλοντος και τα απαιτούμενα τεχνικά χαρακτηριστικά των οργάνων μέτρησης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 5349-2 (2001)

β) σε περίπτωση «μηχανημάτων» που είναι αναγκαίο να κρατούνται και με τα δύο χέρια, πρέπει να γίνονται μετρήσεις σε κάθε χέρι. Η έκθεση προσδιορίζεται με αναφορά στην υψηλότερη από τις δύο τιμές, παρέχονται όμως πληροφορίες και για το άλλο χέρι.

3. Παρενόχληση

Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο δ), εφαρμόζονται ιδίως όπου ο μεταδιδόμενος μηχανικός κραδασμός παρενοχλεί τον ορθό χειρισμό διατάξεων ελέγχου ή την ανάγνωση ενδείξεων.

4. Έμμεσοι κίνδυνοι

Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο δ), εφαρμόζονται ιδιαίτερα όπου ο μεταδιδόμενος μηχανικός κραδασμός επηρεάζει τη σταθερότητα κατασκευών ή τη διατήρηση των ανοχών των στοιχείων σύνδεσης.

5. Ατομικά μέσα προστασίας

Εξοπλισμοί ατομικής προστασίας έναντι κραδασμών μεταδιδόμενων στο σύστημα άκρας χειρός-βραχίονα μπορούν να συμβάλλουν στο πρόγραμμα μέτρων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.

B. ΚΡΑΔΑΣΜΟΙ ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΣΩΜΑ (ΔΟΝΗΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ)

1. Εκτίμηση της έκθεσης

Η εκτίμηση του επιπέδου έκθεσης σε κραδασμούς βασίζεται στον υπολογισμό της ημερήσιας έκθεσης $A(8)$, εκφραζόμενης ως ισοδύναμη συνεχής επιτάχυνση για περίοδο οκτώ ωρών, η οποία υπολογίζεται ως η υψηλότερη (rms) τιμή, ή ως η υψηλότερη τιμή δόσης δονήσεων (VDV), των κατά συχνότητα σταθμισμένων επιταχύνσεων, προσδιοριζομένων κατά τους τρεις ορθογώνιους άξονες ($1,4 a_{wx}$, $1,4 a_{wy}$, a_{wz} , για εργαζόμενο καθήμενο ή όρθιο), όπως ορίζεται στα κεφάλαια 5, 6 και 7, παράρτημα Α' και παράρτημα Β' του προτύπου ISO 2631-1 (1997).

Η εκτίμηση του επιπέδου έκθεσης μπορεί να διενεργηθεί βάσει ενός προσεγγιστικού υπολογισμού, ο οποίος προκύπτει από πληροφορίες που παρέχουν οι κατασκευαστές σχετικά με τους παραγόμενους κραδασμούς από το χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό εργασίας και από παρατήρηση των συγκεκριμένων εργασιακών πρακτικών ή από μετρήσεις.

Όσον αφορά τη ναυτιλία, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι δονήσεις συχνότητας άνω του 1 Hz.

2. Μέτρηση

Όταν διενεργείται μέτρηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι μπορεί να περιλαμβάνουν δειγματοληψία, η οποία πρέπει να είναι αντιπροσωπευτική της ατομικής έκθεσης του εργαζομένου στους εξεταζόμενους μηχανικούς κραδασμούς. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται πρέπει να

είναι προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προς μέτρηση μηχανικών κραδασμών, τους παράγοντες του περιβάλλοντος και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οργάνων μέτρησης.

3. Παρενόχληση

Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο δ), εφαρμόζονται ιδίως όπου ο μεταδιδόμενος μηχανικός κραδασμός παρενοχλεί τον ορθό χειρισμό διατάξεων ελέγχου ή την ανάγνωση ενδείξεων.

4. Έμμεσοι κίνδυνοι

Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο δ) εφαρμόζονται ιδιαίτερα όπου ο μεταδιδόμενος μηχανικός κραδασμός παρενοχλεί τη σταθερότητα κατασκευών ή τη διατήρηση των ανοχών των στοιχείων σύνδεσης.

5. Παράταση της έκθεσης

Οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 4, στοιχείο ζ) εφαρμόζονται ιδιαίτερα όπου η φύση της δραστηριότητας επιτρέπει στον εργαζόμενο να επωφελείται από τη χρήση χώρων ανάπαυσης υπό την επίβλεψη του εργοδότη. Η έκθεση σε δονήσεις ολοκλήρου του σώματος σ' αυτούς τους χώρους πρέπει να ελαττώνεται σε επίπεδο συμβατό με τον προορισμό και τις συνθήκες χρήσης τους, εξαιρούμενων περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

Άρθρο 11

Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24 του ν. 2224/1994 (Α' 112), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 16 του ν. 2639/1998 (Α' 205), 11 παρ. 5 του ν. 3144/2003 (Α' 111) και 4 του ν. 3227/2004 (Α' 31). Ειδικώς για το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης εφαρμόζεται το άρθρο 6 της 88555/3293/30.9.1988 κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/1989 (Α' 79).
2. Σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του ν. 2224/1994 (Α' 112).

Άρθρο 12

Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπει το άρθρο 5 παράγραφος 3, σε περίπτωση χρησιμοποίησης εργασιακών εξοπλισμών οι οποίοι θα έχουν τεθεί στη διάθεση των εργαζομένων πριν από τις 6 Ιουλίου 2007 και οι οποίοι δεν επιτρέπουν την τήρηση των οριακών τιμών έκθεσης λαμβάνοντας υπόψη τις πλέον πρόσφατες προόδους της τεχνολογίας ή/και την εφαρμογή οργανωτικών μέτρων, παρέχεται μεταβατική περίοδος πέντε ετών από την 6η Ιουλίου 2005. Ειδικότερα για τους εξοπλισμούς που χρησιμοποιούνται στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας η μεταβατική αυτή περίοδος παρατείνεται για τέσσερα ακόμη έτη.
Στον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 5 Σεπτεμβρίου 2005